

ΜΑΝΑ, ΜΗΤΕΡΑ, ΜΑΜΑ!!!

ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥ Β1

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ Γ. ΙΑΚΩΒΙΔΗΣ «Μητρική στοργή»

Υπεύθυνη

Λιούσα Αποστολίνα

Φιλόλογος

ΜΑΝΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

Θέτιδα:

Η Θέτις σύμφωνα με το μύθο γέννησε ένα γιο, τον Αχιλλέα, τον οποίο προσπάθησε ανεπιτυχώς να καταστήσει αθάνατο. Σε μια άλλη εκδοχή του μύθου άλειψε το σώμα του νηπίου με αμβροσία και το έβαλε επάνω στη φωτιά, προκειμένου να καούν τα θνητά μέρη. Όταν διακόπηκε από τον τρομαγμένο πατέρα του παιδιού, εγκατέλειψε οργισμένη την εστία της. Σε μια μεταγενέστερη εκδοχή φέρεται να βυθίζει το παιδί στον ποταμό της Στύγας, κρατώντας το από τη φτέρνα. Όλα τα σημεία που άγγιξε ο ποταμός έγιναν άτρωτα. Η φτέρνα όμως έμεινε στεγνή και ο Αχιλλέας απέκτησε το τρωτό σημείο του, έμβλημα της θνητότητάς του.

Η θεά – μητέρα Θέτιδα δεν έπαψε ούτε στιγμή να παρακολουθεί με άγρυπνο βλέμμα τον μονάκριβο γιο της Αχιλλέα στο στρατόπεδο των Αχαιών, έξω από τα τείχη της Τροίας. Έτσι, ο Όμηρος μας πληροφορεί στην Ιλιάδα Α352, ότι ο Αχιλλέας, όταν προσβλήθηκε από τον Αγαμέμνονα, επικαλέστηκε τη μητέρα του λέγοντας: «Μάνα, αφού με γέννησες για να είμαι ολιγόζωος, ο Ολύμπιος Ζευς, που στα ψηλά βροντά, τιμή με κάθε τρόπο έπρεπε να μου δώσει τώρα δε ούτε τόσο δα δεν με ετίμησε. Βέβαια ο γιος του Αντρέα, ο μεγαλοκράτορας βασιλιάς Αγαμέμνων, με εξευτέλισε...».

Όταν η Θέτιδα άκουσε, ένοιωσε την φωνή του γιου της που του πελάγους τα κύματα είχαν φέρει, σαν καταχνιά ξεπρόβαλε από την ασπριδερή θάλασσα.

«Παιδί μου γιατί κλαις; Ποια θλίψη την ψυχή σου παραδέρνει. Μίλησε φανερά και μέσ' στον νου σου μην το κρύβεις, για να το μάθωμε και οι δύο (Ιλιάδα Α362).

Ακολουθεί ο θάνατος του φίλου του Πατρόκλου, τον οποίο εσκότωσε ο Έκτορας σε μονομαχία. Η Θέτιδα τρέχει ξανά στο γιο της. Θρήνησε φοβερά και η ίδια για το θάνατο του φίλου του γιου της. Ο Αχιλλέας ορκίζεται να εκδικηθεί τον θάνατο του Πατρόκλου. Επιπλέον ο Έκτορας πήρε τα όπλα του Αχιλλέα, που έφερε ο Πάτροκλος. Παρακαλεί την μητέρα του να πάει στον Ήφαιστο, για να φτιάξει νέα όπλα. Εδώ έχουμε την κατασκευή της γνωστής ασπίδας του Αχιλλεά, όπως την περιγράφει ο Όμηρος στην Ιλιάδα Σ, 447-610.

Με λίγα λόγια η Θέτιδα, αν και θεά, τρέχει κάθε στιγμή να βοηθήσει το γιο της, όπως θα έκανε μία οποιαδήποτε μητέρα.

Ολυμπιάδα:

Η Ολυμπιάδα είχε πολλές αρετές, αρκετές από τις οποίες μετέδωσε στο γιο της, τον Αλέξανδρο ΙΙΙ. Ως αφοσιωμένη μητέρα, είχε τάξει τη ζωή της σε ένα μόνο σκοπό και τον υπηρετούσε με πάθος: πώς θα εξασφάλιζε για το γιο της τη διαδοχή του θρόνου της Μακεδονίας μέσα στη δίνη των μηχανορραφιών και δολοπλοκιών στην αυλή της Πέλλας. Και αυτό το ανυποχώρητο πάθος της υπονοούσε ο Φίλιππος, όταν, απαντώντας στο γιο του Αλέξανδρο, που χαρακτήριζε τη μητέρα του ως τη γενναιότερη απ' όλες τις Νηρηίδες, του είπε γελώντας: «όχι μόνο γενναιότερη, αλλά και πολεμικότερη, γιατί δε σταματάει να με καυγαδίζει».

Η Ολυμπιάδα είχε δημιουργήσει στην αυλή δικό της κύκλο ευνοουμένων, που τους προστάτευε ακόμα και από τη στρατεύσή τους και την αποστολή στα διάφορα μέτωπα. Η απροσδόκητη και θλιβερή αγγελία του θανάτου του γιου της Αλέξανδρου ΙΙΙ, το 323 π.Χ. στη Βαβυλώνα, τη συνέτριψε. Δε θέλησε ποτέ να δεχτεί πως ο Μέγας Αλέξανδρος πέθανε από φυσιολογικό θάνατο και θρηνούσε ακόμα που μάθαινε ότι έμενε άταφος στη Βαβυλώνα επί δύο χρόνια, εξαιτίας των άγριων αγώνων διαδοχής των στρατηγών του. Η οργή της μεγάλωσε, όταν ο Μακεδονικός στρατός της Ασίας αναγόρευσε βασιλιά τον διανοητικά καθυστερημένο γιο του Φιλίππου – από τη Φίλινα – ως Φίλιππο Αριδαίο, τον οποίο παντρεύτηκε η φιλόδοξη κόρη της Κυνάνης, Ανταΐα-Ευρυδίκη, για να εξυπηρετήσει τους φιλόδοξους σκοπούς της. Ο νεογέννητος γιος του Μεγάλου Αλέξανδρου και της Ρωξάνης, Αλέξανδρος Δ', αναγορεύτηκε συμβασιλιάς. Η αχαλίνωτη φιλοδοξία της Ευρυδίκης ανησυχούσε την Ολυμπιάδα, που φοβόταν για τη ζωή του εγγονού της. Έπεισε τη Ρωξάνη να καταφύγει στην Ήπειρο. Εκεί βρήκε προστασία και η κόρη του Φιλίππου Β΄ και της Νικησίπολης, η Θεσσαλονίκη, για την οποία η Ολυμπιάδα έτρεφε αγάπη και στοργή, αφού την ανάθρεψε σαν δικό της παιδί, διότι είχε μείνει ορφανή είκοσι μόλις μέρες μετά τη γέννηση της.

ΔΥΟ ΜΑΝΕΣ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΟΝ ΣΟΛΟΜΩΝΤΑ

Τότε, ήρθαν στο βασιλιά δύο γυναίκες και στάθηκαν μπροστά του.

Και η μία γυναίκα είπe: Ω, κύριέ μου! Εγώ κι αυτή η γυναίκα κατοικούμε στο ίδιο σπίτι, και γέννησα, καθώς συγκατοικούσα μαζί της· και την τρίτη ημέρα αφού γέννησα εγώ, γέννησε κι αυτή η γυναίκα· και ήμασταν μαζί· δεν υπήρχε ξένος μαζί μας στο σπίτι· μόνον εμείς οι δύο ήμασταν στο σπίτι· και τη νύχτα πέθανε ο γιος αυτής τής γυναίκας, επειδή κοιμήθηκε επάνω του· κι αυτή, αφού σηκώθηκε τα μεσάνυχτα, πήρε το γιο μου από το πλάι μου, ενώ η δούλη σου κοιμόταν, και τον έβαλε στον κόρφο της· ενώ το γιο της το νεκρό τον έβαλε στον κόρφο μου· και όταν σηκώθηκα το πρωί, για να θηλάσω το γιο μου, να ήταν νεκρός· όμως, αφού το πρωί το παρατήρησα, να, δεν ήταν ο γιος μου που είχα γεννήσει. Και η άλλη γυναίκα είπe: Όχι, αλλ' ο ζωντανός είναι ο γιος μου, ενώ ο νεκρός είναι ο γιος σου. Κι εκείνη είπe: Όχι, αλλ' ο νεκρός είναι ο γιος σου, ενώ ο ζωντανός είναι ο γιος μου. Και ο βασιλιάς είπe: " Η μεν μία λέει: Αυτός ο ζωντανός είναι ο γιος μου, ενώ ο νεκρός είναι ο γιος σου· η δε άλλη λέει: Όχι, αλλ' ο νεκρός είναι ο γιος σου, ενώ ο ζωντανός είναι ο γιος μου . " Και ο βασιλιάς είπe: "Φέρτε μου μία μάχαιρα. Και έφεραν τη μάχαιρα μπροστά στο βασιλιά. "Χωρίστε το ζωντανό παιδί στα δύο, και δώστε το μισό στη μία, και το άλλο μισό στην άλλη".

Τότε, η γυναίκα της οποίας ήταν ο ζωντανός γιος, μίλησε στον βασιλιά (επειδή, σπλαχνίστηκε το γιο της) και είπε: Ω, κύριέ μου! Δώσε το ζωντανό παιδί σ' αυτή, και μη το θανατώσεις με κανέναν τρόπο. Η άλλη, όμως, είπε: Ούτε δικό μου ας είναι, ούτε δικό σου· χωρίστε το. Τότε, απαντώντας ο βασιλιάς, είπε: Δώστε το ζωντανό παιδί σ' αυτή, και μη το θανατώσετε με κανέναν τρόπο· αυτή είναι η μητέρα του. Και ολόκληρος το Ισραήλ άκουσε για την κρίση, που ο βασιλιάς έκρινε, και φοβήθηκαν το βασιλιά· επειδή, είδαν ότι υπήρχε μέσα του σοφία Θεού, για να κάνει κρίση.

Η ΜΑΝΑ ΣΤΟ ΠΕΡΑΣΜΑ ΤΩΝ ΧΡΟΝΩΝ

Στα παλιότερα χρόνια υπήρχαν δύο κατηγορίες μητέρων. Η μια κατηγορία ήταν η αριστοκρατική. Η αριστοκρατική μάνα δεν ασχολούνταν με τις δουλειές του σπιτιού παρά μόνο με τον καλλωπισμό, της διότι είχε αρκετά χρήματα ώστε να έχει υπηρέτριες για να κάνουν τις δουλειές του σπιτιού.

Σε αντίθεση οι μάνες της επαρχίας ασχολούνταν με τις δουλειές του σπιτιού και με την φροντίδα των παιδιών της. Επίσης μάθαιναν στα κορίτσια να υφαίνουν, να μαγειρεύουν και γενικά να κάνουν τις δουλειές του σπιτιού. Όμως αυτές οι δύο κατηγορίες έχουν και μερικά κοινά. Ένα από αυτά είναι ότι φορούσαν χιτώνες με λίγες οι πολλές πτυχώσεις

Στα **Βυζαντινά χρόνια** η μητέρα φροντίζει το σπίτι και κάνει όλες τις δουλειές. Φροντίζει τα παιδιά καλύτερα από την καλύτερη παραμύθα. Υφαίνει μόνη της τη ρόμπα που φοράει. Φτιάχνει τα πουκάμισα και τα παντελόνια

Ποτέ δεν είδε από τα χέρια του άνδρα της πασχαλιάτικο δώρο. Ποτέ δεν είχε μια μεταξωτή ρόμπα, ποτέ ένα δακτυλίδι, ποτέ ένα βραχιόλι.

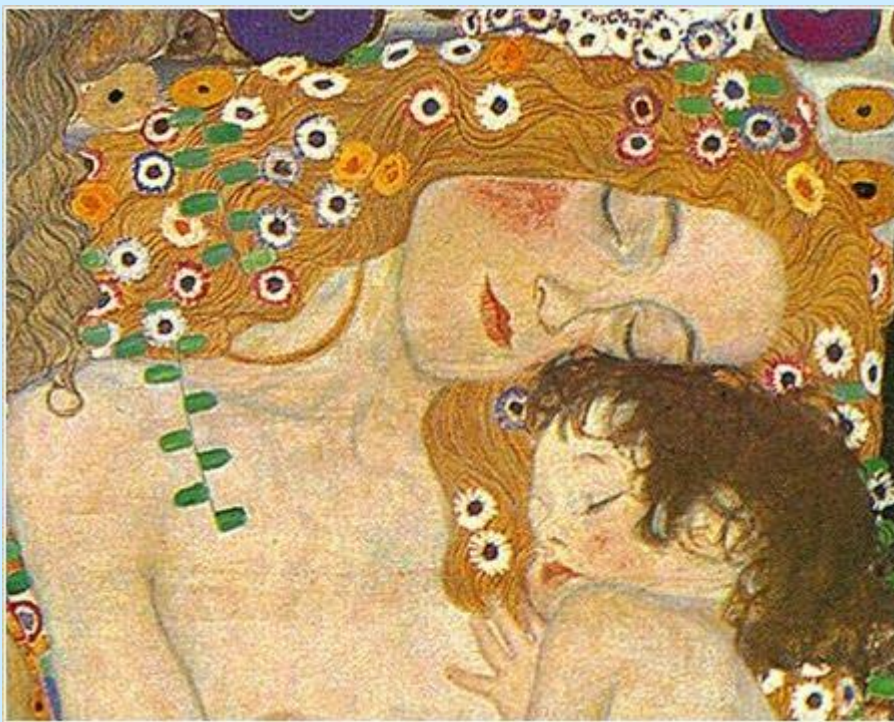

Οι σύγχρονες μητέρες

Ντύνονται με πολύ ακριβά ρούχα και διάφορα καλλυντικά. Οι μητέρες πρέπει να φροντίζουν τα παιδιά τους αλλά ταυτόχρονα για να κάνουν της οικιακές δουλειές. Μερικές μητέρες όμως εργάζονται και έξω από το σπίτι και έτσι δεν δίνουν πολύ προσοχή στα παιδιά τους αλλά ασχολούνται περισσότερο με τη δουλειά τους

ΣΚΕΨΕΙΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΜΗΤΕΡΑ

« Η λέξη μητέρα μας θυμίζει το σημαντικότερο πλάσμα σ' αυτήν την Γη! Πολλές φορές ίσως νιώθουμε ότι μας αδικούν και μας φέρονται αρκετές φορές με τρόπο που δεν μας αρέσει! Σίγουρα όμως όλα αυτά τα έλεγαν, τα λένε και θα τα λένε γιατί ήθελαν, θέλουν και θα θέλουν πάντα το καλό μας. Μας ρωτάνε κάποιες φορές πράγματα που θεωρούμε ότι δεν τα γνωρίζουν. Μάλλον τα ξέρουν όλα, απλά εμείς δεν θέλουμε να καταλάβουμε ότι τα ξέρουνε. Μάνα είναι μία λέξη που ισούται με χίλιες πράξεις. Είναι πάντα και παντού για όλους και για όλα. Η γυναίκα την οποία ο Θεός της έχει δώσει τη χαρά της ζωής να γίνει μητέρα, δουλεύει 24 ώρες το 24ωρο και δεν πληρώνεται καθόλου, όμως όταν βλέπει τα παιδιά της πληρώνεται και με το παραπάνω.
ΜΑΝΑ ΟΜΩΣ ΕΙΝΑΙ ΜΟΝΟ ΜΙΑ!!!!»

«ΜΑΝΑ ΜΑΝΟΥΛΑ ΜΟΥ»

«η μάνα σε βοηθάει σε όποια ανάγκη έχεις.»

«μάνα σημαίνει ότι πρέπει να μας βοηθάει στα μαθήματα.»

« Όταν ακούω την λέξη “μάννα” μου έρχεται στο μυαλό μια εικόνα από μία μάννα να βοηθάει το παιδάκι της στα μαθήματα. Έτσι έχω συνδέσει τη λέξη μάννα με μία ανάμνηση από τα παιδικά μου χρόνια. Η μάννα βοηθάει, πονάει, συμπονεί, χαμογελάει, λυπάται, αγαπάει και αγαπιέται πολύ.»

« Η μάννα πρέπει να στηρίξει το παιδί σε ό,τι μπορεί να κάνει για να γίνει καλύτερο, όπως στους τρόπους. Η μάννα πρέπει να φροντίζει τα παιδιά, να συμμαζεύει το σπίτι και να βοηθάει το παιδί στα μαθήματα μέχρι κάποια ηλικία.»

«Η μάννα είναι το σημαντικότερο πλάσμα στον κόσμο. Είναι πάντα εκεί για όλους και για όλα και δεν ζητάει να ανταμειφθεί για αυτά που κάνει. Μερικές φορές θυμώνει αλλά είναι για το καλό μας. Απλά προσπαθεί να μας προστατέψει και να μας φέρει στον σωστό δρόμο.»

ΤΥΠΟΙ ΜΗΤΕΡΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ

Πολλοί γονείς, πολλοί τύποι γονέων. Άλλοι γονείς καταλαβαίνουν τα παιδιά τους άλλοι όχι. Άλλοι περνάνε πολύ χρόνο μαζί τους άλλοι όχι. Άλλοι είναι υπομονετικοί άλλοι όχι. Υπάρχουν τόσοι πολλοί τύποι γονέων όπως επιεικείς απόντες, φιλόδοξοι και άλλοι αυστηροί. Όμως αγαπάνε όλοι οι γονείς τα παιδιά τους ίσα;

Η φιλόδοξη - ανικανοποίητη μάνα: θέλει τα παιδιά της να είναι πρώτα σε όλα γι' αυτό τα πιέζει συνεχώς.

Η στοργική: αγαπάει τα παιδιά της και κάνει τα πάντα για να είναι ευχαριστημένα.

Η συντηρητική – αυστηρή: δεν επιτρέπει στα παιδιά της να κάνουν τίποτα, αν πρώτα δεν πάρουν την άδειά της.

Η αδιάφορη: δεν ασχολείται με τα παιδιά της. Λείπει όλη μέρα από το σπίτι, τα υποτιμά και δίνει προτεραιότητα στα δικά της θέματα.

Η φιλική: θέλει να είναι ή να παριστάνει τη φίλη των παιδιών της.

ΑΓΑΠΗΜΕΝΕΣ ΦΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΔΑΣ ΜΑΝΑΣ

Ακόμα δεν κοιμήθηκες;

Διάβασες; Πότε πρόλαβες;

Πάλι στον υπολογιστή είσαι; Βγές λίγο έξω να πάρεις αέρα!!

Ίδιος ο μπαμπάς σου είσαι!

Δε θα ανεβαίνεις σε ξένα μηχανάκια.

Φάε κάτι, τι θέλεις να σου ετοιμάσω;

Μήπως καπνίζεις;;;

Μη βγεις λουσμένος/η, θα κρυώσεις.

ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Η μητέρα του είχε μόνο ένα μάτι.

Ντρεπόταν γι αυτήν, κι ώρες- ώρες την μισούσε. Η δουλειά της ήταν μαγείρισσα στη φοιτητική λέσχη. Μαγείρευε για τους φοιτητές και τους καθηγητές για να βγάζει τα έξοδά τους. Δεν ήθελε να του μιλάει, για να μην μαθαίνουν ότι είναι παιδί μιας μητέρας με ένα μάτι, μονόφθαλμης. Οι φοιτήτριες έφευγαν γρήγορα, όποτε την έβλεπαν να βγαίνει για λίγο από την κουζίνα κι έλεγαν πως δεν άντεχαν το θέαμα και πως τους προκαλούσε μια ανυπόφορη ανατριχίλα. Μα, από μικρός είχε πρόβλημα με την εικόνα της μητέρας του! Μια μέρα όταν ακόμη πήγαινε στο Δημοτικό, πέρασε αυτή στο διάλειμμα να του πει ένα 'γεια', ένωσε πολύ ταπεινωμένος! Πως μπόρεσε να του το κάνει αυτό, αναρωτιόταν. Την αγνόησε. Της έριξε μόνο ένα βλέμμα όλο μίσος κι έτρεξε μακριά! Την επόμενη μέρα ένας από τους συμμαθητές του φώναξε: "Έεεε, η μητέρα σου έχει μόνο ένα μάτι! "Ήθελε να πεθάνει! "Ήθελε να εξαφανιστεί! Και όταν γύρισε σπίτι του, της είπε: "Αν είναι όλοι να γελάνε μαζί μου εξαιτίας σου, τότε καλύτερα να πεθάνεις! "Αυτή δεν του απάντησε. "Δεν μ' ένοιαζε τι είπα ή τι αισθάνθηκε, γιατί ήμουν πολύ νευριασμένος" έλεγε πολλά χρόνια μετά σ' ένα φίλο του. "Ήθελα να φύγω από κείνο το σπίτι και να μην έχω καμία σχέση μαζί της. Έτσι ... για να με βοηθάει. Δεν μπορούσε να πάει κάπου αλλού; διάβασα πάρα πολύ σκληρά με σκοπό να φύγω μια μέρα μακριά της για σπουδές. Και τα κατάφερα. Μα λίγο μετά ήρθε κι έπιασε αυτή τη δουλειά στη φοιτητική λέσχη Αργότερα παντρεύτηκε! Αγόρασε δικό του σπίτι. Έκανε δύο παιδιά κι ήταν ευχαριστημένος με τη ζωή του, τα παιδιά του, τη γυναίκα του και τη δουλειά του. Και για τη μάνα του, τσιμουδιά σε κανένα! Μια μέρα - μετά από χρόνια απουσίας, όπως ο ίδιος ήθελε - η μητέρα του πήγε να τον επισκεφτεί. Δεν είχε δει από κοντά τα εγγόνια της. Και μόλις εμφανίστηκε στη πόρτα, τα παιδιά του άρχισαν να γελάνε. Έξαλλος αυτός επειδή είχε πάει χωρίς να του το ζητήσει και χωρίς να τον προειδοποιήσει, της φώναξε: "Πώς τολμάς να έρχεσαι ξαφνικά εδώ στο σπίτι μου και να τρομάζεις τα παιδιά μου;. Βγές έξω! Φύγε!. "Η μητέρα του απάντησε γαλήνια: "Αχ, πόσο λυπάμαι Κύριε! Μάλλον μου δώσανε λάθος διεύθυνση! "Κι εξαφανίστηκε, χωρίς να καταλάβουν τα μικρά, πως ήταν η γιαγιά τους. Πέρασαν χρόνια και μια μέρα έλαβε μια επιστολή - πρόσκληση για τη σχολική συγκέντρωση της τάξης του από το Δημοτικό σχολείο που θα γινόταν στην πόλη που γεννήθηκε! Είπε ψέματα στη γυναίκα του, ότι θα έκανε ένα επαγγελματικό ταξίδι και πήγε. Όταν τελείωσε η συγκέντρωση των συμμαθητών, πήγε στο σπίτι που μεγάλωσε, μόνο και μόνο από περιέργεια. Οι γείτονες του είπαν ότι η μητέρα του είχε πολύ πρόσφατα πεθάνει. Δεν έβγαλε ούτε ένα δάκρυ στο άκουσμα του θανάτου της μάνας του. Του έδωσαν ένα γράμμα που είχε αφήσει γι αυτόν. Έγραφε: "Αγαπημένε μου γιε, σε σκέφτο-

μαι συνέχεια. Λυπάμαι που ήρθα σπίτι σου και φόβισα τα παιδιά σου..
'Εμαθα ότι έρχεσαι για τη σχολική συγκέντρωση κι ένιωσα πολύ χαρούμενη.
Αλλά φοβάμαι ότι μπορεί να μην είμαι σε θέση να σηκωθώ από το κρεβάτι
για να έρθω να σε δω, έστω κι απ' την πόρτα. 'Εγραψα αυτό το γράμμα να
στο δώσουν αν δεν με προφτάσεις. Στεναχωριέμαι που σε έφερνα σε δύσκο-
λη θέση και ντρεπόσουν για μένα τη μονόφθαλμη. Αλλά, βλέπεις, όταν ήσουν
πολύ μικρός, είχες ένα πολύ σοβαρό ατύχημα κι έχασες το μάτι σου. Δεν
μπορούσα να σκεφθώ ότι θα μεγαλώσεις και θα ζήσεις με ένα μάτι. Έτσι, σου
έδωσα το δικό μου. 'Ημουν τόσο περήφανη που ο γιος μου θα έβλεπε τον
κόσμο με τη δική μου βοήθεια, με το δικό μου μάτι, αψεγάδιαστος... Έχεις
πάντα όλη την Αγάπη μου! Η μητέρα σου

ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΜΗΤΕΡΑ

«Κι ένα τέταρτο μητέρας αρκεί για δέκα ζωές, και πάλι κάτι θα περισσέψει.
Που να το ανακράξεις σε στιγμή μεγάλου κινδύνου.»

(Ο. Ελύτης, Εκ του πλησίον)

Γεώργιος Βιζυηνός: Η μητέρα

Πώς να πειράξω τη μητέρα
να κάμω εγώ να λυπηθεί,
που όλη νύχτα κι όλη μέρα
για το καλό μου προσπαθεί;

Πώς ν' αρνηθώ ή ν' αναβάλω
ό,τι ορίζει κι απαιτεί,
αφού στη γη δεν έχω άλλο
κανένα φίλο σαν αυτή;

Αυτή στα στήθη τα γλυκά της
με είχε βρέφος απαλό,
με κάθιζε στα γόνατά της
και μ' έμαθε να ομιλώ.

Αυτή με τρέφει και με ντύνει
όλο το χρόνο που γυρνά,
και δίπλα στη μικρή μου κλίνη,
σαν αρρωστήσω ξαγρυπνά.

Αυτή σαν πέσω και χτυπήσω
φιλά να γειάνει την πληγή.
Αυτή, τι πρέπει να αφήσω
και τι να κάμω μ' οδηγεί.

Πώς το λοιπόν τέτοια μητέρα
να κάμω εγώ να λυπηθεί,
που όλη νύχτα κι όλη μέρα
για το καλό μου προσπαθεί;

M. Πολυδούρη

[ΜΗΤΕΡΑ ΜΟΥ...]

Μητέρα μου, πόσο φρικτά βαραίνει
ή μοίρα σου στὸ νεανικό μου στῆθος.
Όλοι μου οἱ πόνοι καταφεύγουν πλῆθος
γύρω στὴ θύμησή σου ποὺ πικραίνει.

Έμένα, ποὺ σὲ δέχτηκα εὐλογία
κ' ἔγινα τὸ θαυμάσιο ὁμοίωμά σου,
ἄς μὲ δεχτῆ σὰ ν᾿μαι ἀμάρτημά σου
ἢ μνήμη σου, μαρτυρική κι' ἅγια.

Στὴ μοίρα σου, ποὺ γνώρισα σὲ μένα,
τὴ σπαραγμένη σκέψη μου προσφέρω.
Μὰ στὴν καρδιά μου μόνο ἐγὼ θὰ ξέρω
πόσους μετροῦν νεκροὺς τάγαπημένα.

Μητέρα μου, πόσο μου λείπεις τώρα
ποὺ πνιχτικό, βαθὺ σκότος θὰ γίνῃ
στὴ μάταιη ζωὴ μου ποὺ ὄλο σβήνει...
Ἄχ, πὼς μου λείπεις σὲ μία τέτιαν ὥρα.

P. M. Ρίλκε, [Πολλές φορές λαχταρῶ μια μητέρα]

«Πολλές φορές, λαχταρῶ μια μητέρα,
μιαν ἡσυχῆ γυναίκα, με λευκὴ χωρίστρα.
Μες στὴν αγάπη της πρωτάνθισε τὸ Ἐγὼ μου,
μπορούσε νὰ ματαιώσῃ τὸ ἀγριο μίσος,
που, παγερό, γλιστρούσε στὴν ψυχὴ μου.

Μετά, καθόμασταν κοντά ο ἕνας στὸν ἄλλο,
μια φωτιά σιγοβόμβιζε στὸ τζάκι.
Ἄκουγα ὅ, τι τ' αγαπητὰ λέγανε χεῖλη
κ' εἰρήνη κυματούσε πάνω ἀπ' τὴν τσαγιέρα,
σάμπως πτυχή, γύρω ἀπ' τὸ φως τῆς λάμπας.»

(ποίημα της Diana Loomans)

«Αν είχα το παιδί μου να μεγαλώσω ξανά από την αρχή ...

«Αν είχα το παιδί μου να μεγαλώσω ξανά από την αρχή...

Θα ζωγράφιζα με τα δάχτυλα περισσότερο, και θα έδειχνα με το δάχτυλο λιγότερο.

Θα διόρθωνα λιγότερο, και θα συνδεόμουν περισσότερο.

Θα σταματούσα να έχω τα μάτια στο ρολόι μου, και θα άρχιζα να βλέπω με τα μάτια μου.

Θα νοιαζόμουν να ξέρω λιγότερα, και θα ήξερα να νοιάζομαι περισσότερο.

Θα έκανα περισσότερες πεζοπορίες, και θα πετούσα περισσότερους χαρταετούς.

Θα σταματούσα να το παίζω σοβαρή, και θα έπαιζα στα σοβαρά.

Θα διέσχιζα τρέχοντας περισσότερα λιβάδια, και θα κοίταζα περισσότερα αστέρια.

Θα αγκάλιαζα περισσότερο, και θα τραβολογούσα λιγότερο.

Θα ήμουν άκαμπτη λιγότερο συχνά, και θα επιβεβαίωνα πολύ περισσότερο.

Θα έχτιζα πρώτα αυτο-εκτίμηση, και αργότερα το σπίτι.

Θα δίδασκα λιγότερο για την αγάπη της δύναμης,

και περισσότερο για τη δύναμη της αγάπης.

...Δεν έχει σημασία αν το παιδί μου είναι μεγάλο ή μικρό, από σήμερα και στο εξής θα τα εκτιμώ όλα περισσότερο.»

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΜΑΝΑ

Νότης Σφακιανάκης

Μάνα εν κρύο νερό - παραδοσιακό

ΜΑΝΑ ΓΛΥΚΙΑ-Στέλιος Καζαντζίδης

Η ΜΠΑΛΛΑΝΤΑ ΤΗΣ ΙΦΙΓΕΝΕΙΑΣ-Χάρις Αλεξίου

ΜΑΝΟΥΛΑ ΜΟΥ-Λάκης Παππάς

ΜΑΜΑ-Βασίλης Παπακωνσταντίνου

ΜΗΤΕΡΑ- Άλκης Παγώνης

ΜΑΜΑ ΓΕΡΝΑΩ- Τάνια Τσανακλίδου

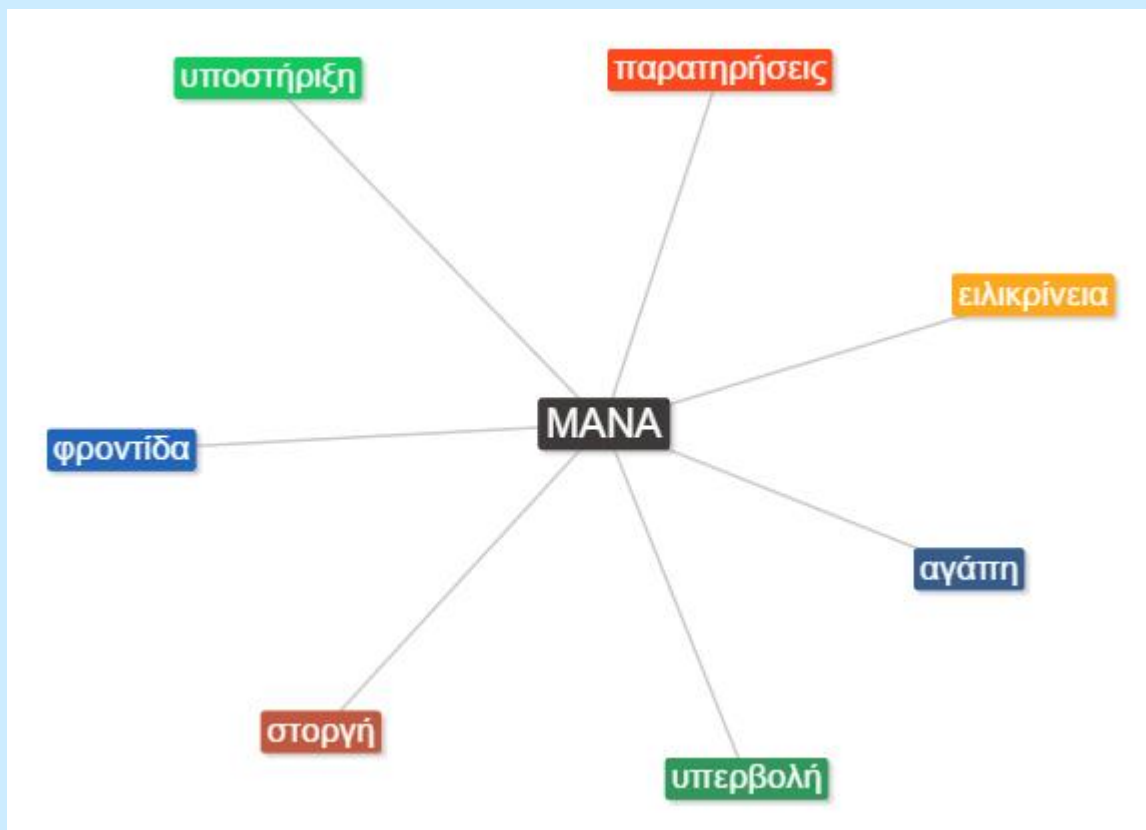
ΤΗΣ ΜΑΝΑΣ Η ΚΑΡΔΙΑ- Παντελής Θαλασσινός

ΜΑΝΑ- Λουδοβίκος Των Ανωγείων

ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΜΑΘΗΤΕΣ

ΑΓΓΟΥΡΑ ΔΗΜΗΤΡΑ

ΑΓΓΟΥΡΑ ΣΟΦΙΑ

ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ

ΓΟΥΡΑΛΕ ΕΛΕΝΗ

ΕΝΔΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΚΟΣΜΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ

ΜΑΝΔΑΝΑ ΕΛΕΝΗ

ΜΟΡΦΑΚΙΔΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

ΜΟΣΧΟΥ ΑΡΙΣΤΕΑ

ΜΠΑΜΠΙΤΣΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ

ΠΑΠΑΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΣΤΕΡΓΙΟΣ

ΠΑΠΑΛΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

ΣΑΝΤΕ ΑΛΕΟ

ΧΑΤΖΟΥΔΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ

ΔΙΚΤΥΟΓΡΑΦΙΑ

<https://www.text2mindmap.com/>

<http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9F%CE%BB%CF%85%CE%BC%CF%80%CE%B9%CE%AC%CE%B4%CE%B1>

<http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%98%CE%AD%CF%84%CE%B9%CF%82>

<http://www.kindykids.gr/teachers-material/spring-summer/337-miteres-solomontas.html>

<http://dschooledu.gr/>

<https://www.youtube.com/>

<http://www.lifo.gr/team/miteres/48290>

<http://istologio.org/?p=1051>

<http://itzikas.wordpress.com/2013/05/11/%CF%80%CE%B5%CF%82-%CF%84%CE%BF-%CE%BC%CE%B5-%CF%80%CE%BF%CE%AF%CE%B7%CF%83%CE%B7-11%CE%BF-%CE%B3%CE%B9%CE%BF%CF%81%CF%84%CE%AE-%CF%84%CE%B7%CF%82-%CE%BC%CE%B7%CF%84%CE%AD%CF%81%CE%B1%CF%82/>